

Existentiella och religiösa aspekter på självmord - Hans Gentzel

Frågor och svar

1. Hur initierar man grupper i att prata om tro, andlighet, Gud?

Betyder initiera här att man skapar en grupp eller ett samtal i en befintlig grupp? Ibland funkar det med att säga till personal på t.ex. en vårdavdelning eller mottagning ungefär: "nån gång när ni fikar tillsammans, berätta för varandra vad ni tror om döden och det som kommer sen". Bra att tydligt se att olika uppfattningar inte behöver innebära att man inte kan nappa på patienters behov av existentiellt samtal.

2. I en grupp som pratar om andlighet, hur mycket får man dela med sig?

Antar att frågan gäller delande av privat tro och erfarenheter. Evangeliserande är oetiskt bland psykiskt sjuka. Att däremot konstatera att "min tro ser ut ungefär så här och jag vill gärna höra Dig säga nåt om Din"

3. Kan du ge ett exempel om ett ämne som man kan diskutera i gruppen?

Se svar på fråga 1. Eller kanske: är en tro ett stöd eller en börda? Hur kan psykisk sjukdom påverka en människas andlighet?

4. Hur ärlig får man vara i mötet med sin klient /brukaren?

"To be brutally frank without being brutal" är en maxim men lättare sagt än gjort. Rakhet och sanningssägar får ju inte inkräkta på vare sig berättarens eller lyssnarens integritet.

5. Hur vet man att gruppen stärks av andlighetssamtal?

Om det finns evidens för sånt vet jag inte och tror det knappast. Men anekdotiska vittnesbörd från personal och patienter talar om att det finns ett behov att tala om livet och att det är skönt när folk törs göra det.

6. Ska alla i en grupp vara med i sådana diskussioner?

Alla kan nog vara berättare i ett samtal om Gud, däremot skall kanske inte alla inbjudas att göra det i grupp. Människor som misshandlats andligen i sekter behöver mer av hållande och mindre av ifrågasättande.

7. Kan vem som helst från gruppen driva andliga samtal, krävs det någon utbildning?

Träning är inte så dumt. Rollspel visar sig ibland vara ett bra medel mot rädsla. Eftersom man inte kan begära att vårdpersonal skall ha egna funderingar kring existens så måste vem som helst kunna säga till vem som helst: "Jag brukar inte tänka så ofta på såna saker, men vill gärna höra på det Du vill säga".

8. Hur pratar man om attityder till att sitta kvar i svåra samtal?

Återigen en fråga om mod och träning. Alla kan identifiera sig med känslan av vanmakt inför t.ex. mer eller mindre uttalat suicidhot. Rädslan att göra fel, önskan att få tyst på berättaren, behovet att gå därifrån och låta nån annan ta över – allt sånt går att byta tankar om.